

Bruselj, 8. junij 2023
(OR. en)

10411/23
ADD 1

AG 48
INST 209
JAI 822

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	8. junij 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 311 final - Annex 1
Zadeva:	PRILOGA 1 k SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU, SVETU, SODIŠČU EVROPSKE UNIJE, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU RAČUNSKEMU SODIŠČU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Predlog za medinstitucionalni organ za etiko

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 311 final - Annex 1.

Priloga: COM(2023) 311 final - Annex 1

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.6.2023
COM(2023) 311 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

**SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, SODIŠČU EVROPSKE UNIJE, EVROPSKI CENTRALNI BANKI,
EVROPSKEMU RAČUNSKEMU SODIŠČU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Predlog za medinstitucionalni organ za etiko

PRILOGA

Predlog

Sporazum med Evropskim parlamentom, Evropskim svetom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji (PEU)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Člen 13(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) določa, da ima Evropska unija „institucionalni okvir, katerega namen je uveljavljati njene vrednote, uresničevati njene cilje, služiti njenim interesom, interesom njenih državljanzov in interesom držav članic ter zagotoviti doslednost, učinkovitost in kontinuiteto njenih politik in ukrepov“.

Evropske institucije se morajo pri svojih nalogah zanašati na brezhibno ravnanje svojih članov. Člani morajo spoštovati etična načela in obveznosti za posamezne člane institucij, določene v Pogodbah EU, ter pravila, ki jih iz njiju izpeljejo posamezne institucije.

Da bi lahko državljani EU zaupali svojim demokratičnim predstavnikom v evropskih institucijah in v delovanje institucij, morajo člani institucij izpolnjevati najvišje standarde neodvisnosti in integritete.

Pogodbi določata obveznosti za člane večine institucij in odgovornost za zagotavljanje ustreznega ravnanja članov institucij glede njihove neodvisnosti in integritete. Institucionalno ravnovesje, vzpostavljeno s Pogodbama, zagotavlja sistem zavor in ravnovesij med institucijami. S Pogodbama so bili določeni zlasti postopki, ki omogočajo odzivanje na kršitve, ki jih storijo posamezni člani institucij. Večina institucij se je odločila za podrobnejše izvajanje tega okvira in ustreznih posameznih obveznosti v svojem poslovníku ali kodeksu ravnanja za svoje člane. Zadevne določbe so:

Evropski parlament

Pogodbi ne določata izrecnih etičnih obveznosti poslancev Evropskega parlamenta ali izrecnih pravil ali postopkov, ki jih je treba upoštevati v primeru kršitve etičnih standardov, ki jo stori poslanec na ravni EU. Parlament je pravila določil v kodeksu ravnanja za poslance Evropskega parlamenta, ki je priložen njegovemu poslovníku. Člen 8 kodeksa ravnanja za poslance Evropskega parlamenta o postopku v primeru kršitev kodeksa ravnanja določa:

- 1. V primeru domneve, da je poslanec Evropskega parlamenta kršil ta kodeks ravnanja, predsednik s tem seznani posvetovalni odbor, razen v očitno nadležnih primerih.*
- 2. Posvetovalni odbor preuči okoliščine domnevne kršitve in lahko zasliši poslanca, ki ga to zadeva. Na podlagi svojih dognanj oblikuje priporočila predsedniku glede morebitne odločitve.*

V primeru, da stalni ali nadomestni član posvetovalnega odbora domnevno krši kodeks ravnanja, ne sodeluje v postopkih posvetovalnega odbora v zvezi z domnevno kršitvijo.

3. Če na podlagi tega priporočila in po tem, ko je zadevnega poslanca povabil k predložitvi pisnih pripomb, predsednik sklene, da je zadevni poslanec kršil kodeks ravnanja, sprejme obrazložen sklep, ki določa kazen. Predsednik tega poslancu uradno obvesti o obrazloženem sklepu.

Izrečena kazen lahko vsebuje enega ali več ukrepov iz člena 176(4) do (6) Poslovnika.

4. Poslanec ima možnost za notranjo pritožbo v skladu s členom 177 Poslovnika.

Člen 176(4) do (6) Poslovnika – Kazni

4. Kazen je lahko sestavljena iz enega ali več naslednjih ukrepov:

- (a) graja;*
- (b) izguba pravice do izplačila dnevnice za obdobje od dveh do tridesetih dni;*
- (c) začasna izključitev za obdobje od dveh do tridesetih dni s sej Parlamenta ali katerega koli od njegovih organov, odborov ali delegacij oziroma iz vseh ali nekaterih dejavnosti Parlamenta, brez poseganja v pravico do glasovanja na plenarnem zasedanju in v tem primeru ob strogem spoštovanju pravil ravnanja za poslance;*
- (d) prepoved poslancu, da predstavlja Parlament v medparlamentarni delegaciji, na medparlamentarni konferenci ali drugem medinstitucionalnem forumu, za največ eno leto;*
- (e) v primeru kršitve zaupnosti, omejitev pravice do dostopa do zaupnih ali tajnih podatkov za največ eno leto.*

5. Ukrepi iz točk (b) do (e) odstavka 4 se lahko podvojijo, če se kršitve ponavljajo ali če poslanec noče izpolniti ukrepa, sprejetega na podlagi člena 175(3).

6. Poleg tega lahko predsednik konferenci predsednikov predlaga začasen ali dokončen odvzem ene ali več funkcij, ki jih ima poslanec v Parlamentu, v skladu s postopkom iz člena 21.

Evropski svet

Člen 15(5) PEU

Evropski svet izvoli svojega predsednika s kvalificirano večino za dobo dveh let in pol, z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. V primeru njegove zadržanosti ali hude kršitve ga Evropski svet po istem postopku razreši.

Dodatna pravila o pričakovanem ravnanju so določena v kodeksu ravnanja za predsednika Evropskega sveta.

Svet

Svet Evropske unije sestavlja po en predstavnik vsake države članice na ministrski ravni, pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade države članice, ki jo predstavlja, in za izvrševanje glasovalne pravice te države članice (člen 16(2) PEU). V poslovniku

Sveta, ki temelji na členu 240(3) PDEU, niso določene specifične etične obveznosti za posamezne ministre, ki zastopajo države članice v Svetu. V zvezi s tem se Svet zanaša na odgovornost in notranje sklepe posamezne države članice, da zagotovi, da imenovani minister pravilno zastopa njene glasove in stališča v Svetu ter da imenovani posameznik prispeva k pravilnemu delovanju Sveta in ga spoštuje.

Evropska komisija

Člen 245 PDEU

Člani Komisije se vzdržijo vseh dejanj, ki so nezdružljiva z naravo njihove funkcije. Države članice spoštujejo njihovo neodvisnost in ne poskušajo vplivati nanje pri opravljanju njihovih nalog.

Člani Komisije med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Ob prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno. Ob kršitvi teh obveznosti lahko Sodišče na predlog Sveta z navadno večino ali Komisije zadevnega člana glede na okoliščine razreši v skladu s členom 247 ali mu odvzame pravico do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti.

Obveznosti, ki veljajo za člane, so opredeljene in pojasnjene v kodeksu ravnanja članov Evropske komisije (UL C 65, 21.2.2018, str. 7).

Sodišče Evropske unije

Člen 6 statuta Sodišča Evropske unije (Protokol št. 3)

Sodnik je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, če po soglasnem mnenju sodnikov in generalnih pravobranilcev Sodišča ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja. Zadevni sodnik pri odločanju o tem ne sodeluje. Če je ta član Splošnega sodišča ali specializiranega sodišča, Sodišče odloči po posvetovanju z zadevnim sodiščem.

Sodni tajnik sporoči odločitev Sodišča predsedniku Evropskega parlamenta in predsedniku Komisije ter o njej uradno obvesti predsednika Sveta.

V primeru odločitve o razrešitvi sodnika se mesto z uradnim obvestilom predsedniku Sveta izprazni.

Obveznosti so podrobneje pojasnjene v Kodeksu ravnanja članov in nekdanjih članov Sodišča Evropske unije (UL C 397, 30.9.2021, str. 1).

Računsko sodišče Evropske unije

Člen 286(5) in (6) PDEU

5. Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Računskega sodišča prenehajo z njegovim odstopom ali če ga razreši Sodišče v skladu z odstavkom 6.

6. Član Računskega sodišča je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, kadar Sodišče na predlog Računskega sodišča ugotovi, da član ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja.

Obveznosti so podrobneje določene v kodeksu ravnanja za člane in nekdanje člane sodišča (UL L 128, 2.5.2022, str. 102).

Evropska centralna banka

Člen 11(4) Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (Protokol št. 4) v zvezi s člani Izvršilnega odbora

Če član Izvršilnega odbora ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ECB ali Izvršilnega odbora razreši.

V kodeksu ravnanja za visoke uradnike ECB so določene etične obveznosti, ki veljajo za člane Sveta ECB in člane Nadzornega odbora, kadar opravljajo funkcijo članov visokega organa ECB, ter za člane Izvršilnega odbora (UL C 478, 16.12.2022, str. 3).

Odbor regij

Člen 300(4) PDEU

Člani [...] Odbora regij niso vezani na nikakršna obvezujoča navodila. Člani opravljajo svoje naloge popolnoma neodvisno in v splošnem interesu Unije.

Ta določba se nadalje izvaja s kodeksom ravnanja članov Evropskega odbora regij (UL L 20, 24.1.2020, str. 17).

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Člen 300(4) PDEU

Člani Ekonomsko-socialnega odbora [...] niso vezani na nikakršna obvezujoča navodila. Člani opravljajo svoje naloge popolnoma neodvisno in v splošnem interesu Unije.

Ta določba se nadalje izvaja s Poslovníkom in Kodeksom ravnanja članov Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (UL L 149, 31.5.2022, str. 1).

Pogodbi sta tako vzpostavili diferenciran okvir glede posameznih obveznosti članov institucij in postopka, ki ga je treba upoštevati v primeru kršitve. Večina institucij se je odločila za podrobnejše izvajanje tega okvira in ustreznih posameznih obveznosti. Te institucije so sprejele notranja pravila v svojem poslovníku ali kodeksu ravnanja za svoje člane in svojemu predsedniku običajno naložile posebno odgovornost za uporabo teh pravil. Običajno ustanovijo tudi notranji posvetovalni organ, ki pomaga pri odločanju institucij glede vseh ali nekaterih posameznih obveznosti njihovih članov. Trenutno ni nobenega mehanizma ali foruma, v okviru katerega bi institucije razpravljale o teh notranjih ukrepih ali jih usklajevale, niti na področjih, kjer so med institucijami in njihovimi člani velike podobnosti. Poleg tega ni enotnega mesta, kjer bi bila javno dostopna etična pravila in ukrepi, ki veljajo za člane vseh institucij.

V političnih usmeritvah predsednice Komisije, izdanih 16. julija 2019, je bila podprta ustanovitev „neodvisnega skupnega etičnega organa za vse institucije EU“, katerega cilj je zagotavljati zaupanje v institucije EU glede „etike, preglednosti in integritete“.

Evropski parlament je med letoma 2019 in 2021 pripravljala samoiniciativno poročilo o krepitvi preglednosti in integritete v institucijah EU z ustanovitvijo neodvisnega organa EU za etiko. Njegova resolucija je bila sprejeta 16. septembra 2021. Komisija je 18. februarja 2022 Parlamentu poslala uradni odgovor. Naslednja resolucija, v kateri se je pozvalo k ustanovitvi organa za etiko, je bila sprejeta 16. februarja 2023.

Organ za etiko, ki bo skupen vsem institucijam, bo omogočil razvoj skupnih minimalnih standardov glede ravnanja članov institucij. S tem bo vsem institucijam prvič omogočil, da vprašanje etičnih standardov za svoje člane obravnavajo kot zadevo skupnega medinstitucionalnega interesa. Kar zadeva uslužbence institucij EU, je bil s Kadrovskimi predpisi za uradnike in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije že vzpostavljen obsežen nabor pravil in postopkov na področju etike in disciplinskih ukrepov, ki veljajo za uslužbence vseh institucij, organov, uradov in agencij EU. To zagotavlja enake standarde in pravila za celotno javno upravo EU, ki jih je mogoče dodatno pojasniti z izvedbenimi pravili, ki jih sprejme posamezna institucija. Zaradi preglednosti in spodbujanja dosledne uporabe kadrovskih predpisov so pravila za njihovo izvajanje zbrana v registru, ki ga upravlja Sodišče Evropske unije, Komisija pa mora v zvezi z njimi Evropskemu parlamentu in Svetu vsaka tri leta predložiti poročilo (člen 110 kadrovskih predpisov). Ta prizadevanja so podprta z dobro uveljavljenimi strukturami in mehanizmi, ki omogočajo skupni medinstitucionalni pristop, kadar koli je ta potreben zaradi predmeta urejanja. Komisija meni, da bi bilo treba v okviru teh uveljavljenih struktur in mehanizmov prednostno proučiti možnosti za izmenjavo primerov dobre prakse in pridobljenih spoznanj ter po potrebi področja za nadaljnje usklajevanje pravil za uslužbence.

Uslužbenci ne spadajo na področje uporabe tega sporazuma, saj že obstajajo medinstitucionalni mehanizmi za usklajevanje etičnih vprašanj v zvezi z njimi. V okviru kadrovskih predpisov in prek kolegija vodij uprav bi se morale pogodbenice tega sporazuma zavezati, da si bodo prizadevale za raven standardov, ki je enakovredna ravni standardov, ki jo je organ sprejel za generalne direktorje in osebe na enakovrednih položajih.

Taki formalni medinstitucionalni mehanizmi in skupni standardi za uslužbence pa ne obstajajo za člane institucij, in prav v tem je dodana vrednost organa za etiko, ki zajema člane vseh institucij in posvetovalnih organov EU.

Pooblastila za odločanje o sprejetju in uporabi notranjih etičnih pravil vsake institucije bi morala ostati v pristojnosti zadevnih institucij. Uporaba notranjih pravil je primarna odgovornost vsake institucije, ki se izvaja v okviru sistema institucionalnega ravnovesja z zavorami in ravnovesji, vzpostavljenega s Pogodbama. Institucije se ne morejo odpovedati izvajanju svojih pooblastil, ki so jim podeljena s Pogodbama. Ne morejo prenesti odgovornosti za ravnanje svojih članov in svoje pravice, da se odzovejo na kršitve etičnih pravil, ki jih storijo posamezni člani. Vendar se lahko zaradi svoje upravne samostojnosti odločijo, da ustanovijo posvetovalni organ in si delijo njegovo pomoč pri razvoju skupnih minimalnih standardov za etično ravnanje posameznih članov ter pri zadevah v zvezi s pripravo svojih notranjih etičnih pravil in postopkov v zvezi z svojimi člani.

Ustanovitev tega organa ne bo posegala v preiskovalne funkcije niti jih kakor koli omejevala, zato ne bo prekrivanja z ustreznimi pooblastili Evropskega urada za boj proti goljufijam, Evropskega javnega tožilstva, nacionalnih policijskih in tožilskih organov ter Evropskega varuha človekovih pravic.

Ta sporazum ne posega niti v medinstitucionalni sporazum iz leta 2021 o obveznem registru za preglednost, sklenjen med Parlamentom, Svetom in Komisijo, niti v Medinstitucionalni sporazum z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF).

Za zagotovitev odgovornosti in dodane vrednosti bi moral biti ta organ skupna struktura vseh institucij in posvetovalnih organov, ki bi jim zagotavljala smernice in pomoč s svetovanjem o zadevah na dogovorjene načine.

Da bi Komisija uresničila svojo zavezo, da bo podprla ustanovitev organa za etiko, skupnega vsem institucijam in posvetovalnim organom, predlaga ta sporazum med temi institucijami in posvetovalnimi organi, ki bo posredovan Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Sodišču Evropske unije, Evropski centralni banki, Evropskemu računskemu sodišču, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij. V duhu lojalnega sodelovanja je pomembno, da se medinstitucionalni sporazum sklene čim prej in pravočasno, da bo lahko organ za etiko ustanovljen pred naslednjimi evropskimi volitvami. Ko bo ta sporazum začel veljati, lahko na svojo zahtevo njegova polnopravna pogodbenica postane tudi Evropska investicijska banka. Pogodbenica tega sporazuma postane z dnem, ko imenuje predstavnika v organ za etiko. Vsi skupni minimalni standardi, ki bi jih organ za etiko razvil pred dejanskim članstvom Evropske investicijske banke, bi se zanjo uporabljali v celoti.

Organi, uradi in agencije Unije, ki niso sodelujoče institucije, se lahko prostovoljno odločijo, da bodo uporabljali celoten nabor sedanjih ali prihodnjih skupnih standardov, ki jih bo razvil organ za etiko, za pravila, ki se uporabljajo za osebe, ki niso njihovi uslužbenci in ki opravljajo funkcijo, ki je podobna funkcijam, za katere se bo uporabljal ta sporazum. V tem primeru bodo sodelovali pri izmenjavi mnenj s člani organa za etiko o svojih notranjih pravilih, povezanih s področji, na katerih so bili razviti standardi. Za to izmenjavo mnenj bodo imenovali svojega predstavnika. Enaka izmenjava mnenj bo potekala, ko bodo razviti novi ali posodobljeni obstoječi standardi.

Predlog

Sporazum med Evropskim parlamentom, Evropskim svetom, Svetom, Evropsko komisijo, Sodiščem Evropske unije, Evropsko centralno banko, Računskim sodiščem, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij o ustanovitvi medinstitucionalnega organa za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov iz člena 13 Pogodbe o Evropski uniji

EVROPSKI PARLAMENT,

EVROPSKI SVET,

SVET,

EVROPSKA KOMISIJA,

SODIŠČE EVROPSKE UNIJE,

EVROPSKA CENTRALNA BANKA,

RAČUNSKO SODIŠČE,

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

IN EVROPSKI ODBOR REGIJ SO SE –

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen tega sporazuma je ustanoviti medinstitucionalni organ za etične standarde za člane institucij in posvetovalnih organov Unije iz člena 13(1) in (4) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: organ). Ko bo ta sporazum začel veljati, lahko na svojo zahtevo njegova polnopravna pogodbenica postane tudi Evropska investicijska banka.
- (2) Organi, uradi in agencije Unije, ki niso pogodbenice tega sporazuma, se lahko odločijo, da bodo uporabljali celoten nabor sedanjih in prihodnjih skupnih minimalnih standardov, ki jih razvije organ, za pravila, ki se uporabljajo za osebe, ki niso njihovi uslužbenci in ki opravljajo funkcijo, ki je podobna funkcijam, za katere se uporablja ta sporazum.
- (3) Delovanje organa ne bi smelo posegati v pristojnosti nobene pogodbenice, kot so določene v Pogodbah, niti ne bi smelo vplivati na njihova pooblastila za notranjo organizacijo ali sistem zavor in ravnesij, vzpostavljen s Pogodbama. Ne posega niti v pristojnosti Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), ki ima pomembna pooblastila in strokovno znanje za preiskovanje resnih kršitev poklicnih dolžnosti članov. Vse institucije, organi, uradi in agencije bi morali priznati in v celoti podpirati mandat urada OLAF.
- (4) Učinkovitost Unije kot celote je odvisna od njene legitimnosti, njena legitimnost pa od zaupanja njenih državljanov. Etika, integriteta in preglednost so bistvene za ohranjanje zaupanja državljanov Unije v politično, zakonodajno in upravno delo institucij Unije.
- (5) Člani institucij Unije in posvetovalnih organov imajo posebno odgovornost, da v celoti spoštujejo in utelešajo etična načela in obveznosti, določene v Pogodbah, ter pravila, ki jih iz njiju izpeljejo posamezne institucije.
- (6) Ni pomembno le, da vse institucije in posvetovalni organi Unije določijo in uporabljajo jasna in pregledna pravila, temveč tudi, da imajo enak nabor

minimalnih standardov integritete in neodvisnosti ter mehanizme za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi etičnimi pravili.

- (7) V skladu s tem bi morale biti naloge organa razviti skupne minimalne standarde na določenem številu področij, izmenjevati mnenja o samooceni, ki jo izvede institucija ali posvetovalni organ o usklajenosti svojih notranjih pravil s temi razvitimi standardi, ter spodbujati medinstitucionalno sodelovanje na tem področju.
- (8) Izmenjava mnenj na podlagi samoocene bi se morala uporabljati tudi za organe, urade in agencije Unije, ki niso pogodbenice in se prostovoljno odločijo za uporabo celotnega nabora skupnih minimalnih standardov. V ta namen bi morali imenovati predstavnika za namene izmenjave mnenj.
- (9) Vsaka pogodbenica bi si morala prizadevati za zagotavljanje enake zastopanosti spolov pri imenovanju svojega polnopravnega in nadomestnega predstavnika v organu. V zvezi s splošno sestavo organa, ki ga sestavljajo (polnopravni in nadomestni) člani, vključno s predsednikom, ter neodvisni strokovnjaki, bi si bilo treba prizadevati za uravnoteženo zastopnost spolov.
- (10) Nobena določba tega sporazuma pogodbenici ne bi smela preprečiti, da za svoje člane uvede strožje zahteve, zlasti ob upoštevanju specifičnega tveganja, povezanega z mandatom in nalogami pogodbenice ali njenih članov.
- (11) Nobena določba tega sporazuma v nobenem primeru ne bi smela biti razlog za znižanje standardov, ki jih pogodbenica že uporablja v zadevah, zajetih s tem sporazumom.
- (12) Pri izvajanju tega sporazuma bi morale pogodbenice vedno med seboj lojalno sodelovati.
- (13) Ta sporazum pogodbenice podpišejo po zaključku svojih notranjih postopkov v ta namen –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. S tem sporazumom se ustanovi medinstitucionalni organ za etične standarde (v nadaljnjem besedilu: organ) za člane Evropskega parlamenta, Evropskega sveta, Sveta, Evropske komisije, Sodišča Evropske unije, Evropske centralne banke, Računskega sodišča, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in Odbora regij (v nadaljnjem besedilu: pogodbenice). Z njim se določijo tudi okvir in načela delovanja navedenega organa.
2. Polnopravna pogodbenica tega sporazuma na svojo zahtevo postane tudi Evropska investicijska banka. Njeno sodelovanje v začne veljati z dnem, ko v skladu s členom 3 imenuje svojega predstavnika v organu. Vsi skupni minimalni

standardi, ki bi jih organ lahko razvil pred dejanskim sodelovanjem Evropske investicijske banke, se zanjo uporabljajo v celoti.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tem sporazumu „člani pogodbenic“ pomenijo:
 - (a) poslance Evropskega parlamenta;
 - (b) predsednika Evropskega sveta;
 - (c) predstavnike na ministrski ravni države članice, ki predseduje Svetu;
 - (d) člane Evropske komisije;
 - (e) člane Sodišča Evropske unije;
 - (f) člane Računskega sodišča;
 - (g) člane Izvršilnega odbora Evropske centralne banke ter člane Sveta ECB in Nadzornega odbora, kadar opravljajo svoje funkcije;
 - (h) člane Evropskega ekonomsko-socialnega odbora;
 - (i) člane Evropskega odbora regij.
2. Če Evropska investicijska banka postane pogodbenica v skladu s členom 1(2), se opredelitev iz odstavka 1 tega člena razširi na člane upravnega odbora Evropske investicijske banke in člane sveta direktorjev, kadar opravljajo svoje funkcije.

Člen 3

Člani organa

1. Vsako pogodbenico v organu zastopa en član. V ta namen vsaka pogodbenica imenuje polnopravnega predstavnika in nadomestnega predstavnika, ki v primeru odsotnosti ali zadržanosti polnopravnega predstavnika deluje kot član organa. Polnopravni in nadomestni predstavnik se imenujeta najpozneje dva meseca po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma. Vsaka pogodbenica si prizadeva za zagotavljanje enake zastopanosti spolov pri imenovanju svojega polnopravnega in nadomestnega predstavnika.
2. Polnopravni predstavnik organa je načeloma na ravni podpredsednika ali na enakovredni ravni.
3. Vsaka pogodbenica lahko po lastni presoji zamenja svojega polnopravnega ali nadomestnega predstavnika, pri čemer si vedno prizadeva za zagotavljanje enake

zastopanosti spolov v zvezi s polnopravnim in nadomestnim predstavnikom. V vsakem primeru mandat polnopravnega ali nadomestnega predstavnika samodejno preneha:

- (a) ko predstavnik preneha opravljati funkcijo pri instituciji ali posvetovalnem organu Unije, ki ga zastopa;
- (b) pet let po njegovem prvem imenovanju za polnopravnega ali nadomestnega predstavnika.

Člen 4

Predsedovanje

1. Vsaka pogodbenica predseduje organu po načelu rotacije za obdobje enega leta. Rotacija poteka po vrstnem redu institucij, določenem v členu 13(1) Pogodbe. Ko se seznam iz člena 13(1) Pogodbe izčrpa, se rotacija nadaljuje z dvema posvetovalnima organoma iz člena 13(4) Pogodbe. Nato se nadaljuje z Evropsko investicijsko banko, če ta postane pogodbenica v skladu s členom 1(2).
2. Predsednik organizira delo organa, pri čemer zagotovi, da se sprejmejo ustrezni organizacijski in postopkovni ukrepi, ter vsem članom organa predloži vse potrebne informacije in dokumente.

Člen 5

Neodvisni strokovnjaki

1. Organu pomaga pet neodvisnih strokovnjakov, ki se kot opazovalci udeležujejo vseh sestankov organa in svetujejo članom organa o vseh etičnih vprašanjih, povezanih z mandatom organa.
2. Pogodbenice sporazumno imenujejo neodvisne strokovnjake ob upoštevanju njihove usposobljenosti, izkušenj, neodvisnosti in strokovnosti. Neodvisni strokovnjaki izkazujejo brezhibno preteklo strokovno ravnanje in izkušnje na visokih funkcijah v evropskih, nacionalnih ali mednarodnih javnih organizacijah. Imenujejo se po postopku, ki ga določi Komisija, najpozneje tri mesece po začetku veljavnosti tega sporazuma.
3. Neodvisni strokovnjaki podpišejo izjavo o neobstoju nasprotja interesov. Če organ, pooblaščen za sklepanje pogodb o zaposlitvi, ugotovi nasprotje interesov, zaprosi za mnenje organ za etične standarde.
4. Pri imenovanju neodvisnih strokovnjakov si pogodbenice prizadevajo zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov.
5. Mandat neodvisnih strokovnjakov je tri leta in se lahko enkrat podaljša. Če neodvisni strokovnjak preneha opravljati funkcijo pred koncem triletnega mandata, pogodbenice sporazumno imenujejo novega člana za triletno obdobje.

6. Neodvisni strokovnjaki, ki jim Komisija podeli status posebnega svetovalca, bodo upravno spadali pod Komisijo. Povrnejo se jim potni stroški in stroški nastanitve, ki jih imajo pri opravljanju svojih nalog. Za vsak dan dela prejmejo dnevnicu, ki se izračuna na podlagi prejemkov uradnika Unije v razredu AD12.

Člen 6

Mandat

1. Organ prispeva k spodbujanju skupne kulture etike in preglednosti med pogodbenicami, zlasti z razvojem minimalnih standardov, ki so skupni pogodbenicam, za ravnanje njihovih članov (v nadaljnjem besedilu: standardi), in s spodbujanjem izmenjave primerov dobre prakse na tem področju.
2. Naloge organa so:
 - (a) razvijati standarde za ravnanje članov pogodbenic na področjih iz člena 7;
 - (b) posodablјati standarde v skladu s členom 8;
 - (c) organizirati izmenjavo mnenj na podlagi ocene posamezne pogodbenice ali prostovoljno vključenega organa, urada ali agencije Unije o usklajenosti njenih oziroma njegovih notranjih pravil s standardi v skladu s členom 9 oziroma 19;
 - (d) spodbujati sodelovanje med pogodbenicami pri vprašanih skupnega interesa, povezanih z njihovimi notranjimi pravili o ravnanju njihovih članov, ter izmenjave s katero koli drugo evropsko, nacionalno ali mednarodno organizacijo, katere delo je pomembno za določanje standardov;
 - (e) izdajati letno poročilo v skladu s členom 17.
3. Delovanje organa ne posega v pristojnosti pogodbenic ali vpliva na njihova pooblastila za notranjo organizacijo. Organ zlasti ni pristojen za uporabo notranjih pravil pogodbenice v posameznih primerih.

Člen 7

Razvoj skupnih minimalnih standardov

1. Organ razvije standarde za ravnanje članov vseh pogodbenic. Standardi se razvijejo v okviru obveznosti, ki so članom pogodbenic naložene s Pogodbama, pri njih pa se upoštevajo narava njihovega mandata ali javne funkcije in posebnosti vsake pogodbenice. Standardi ne vplivajo na sistem zavor in ravnovesij, vzpostavljen s Pogodbama.
2. Standardi se nanašajo na naslednje zadeve:
 - (a) interese in premoženje, ki jih morajo prijaviti člani pogodbenic;
 - (b) zunanje dejavnosti članov pogodbenic med njihovim mandatom;

- (c) sprejemanje daril, gostoljubja in potovanj, ki jih članom pogodbenic med njihovim mandatom ponudi tretja oseba;
 - (d) nagrade, odlikovanja, priznanja in častne nazive, ki jih člani pogodbenic sprejmejo med svojim mandatom;
 - (e) dejavnosti članov pogodbenic po izteku mandata;
 - (f) ukrepe glede pogojenosti in dopolnilne ukrepe glede preglednosti v smislu in obsegu medinstitucionalnega sporazuma z dne 20. maja 2021 o obveznem registru za preglednost¹, zlasti v zvezi s sestanki članov pogodbenic z zastopniki interesov, kot so opredeljeni v členu 2, točka (a), navedenega sporazuma.
3. Organ razvije tudi skupne minimalne standarde v zvezi s:
- (a) splošnimi postopki, ki jih pogodbenice vzpostavijo za zagotavljanje in spremljanje skladnosti s svojimi notranjimi pravili na področjih iz odstavka 2, vključno z ukrepi ozaveščanja, sestavo in nalogami notranjih organov v zvezi z etičnimi vprašanji, mehanizmi poročanja zadevni pogodbenici v primeru suma kršitve pravil, vključno z nadaljnjimi ukrepi v zvezi s prijavo in zaščito prijaviteljev pred povračilnimi ukrepi, tudi v zvezi s primeri nadlegovanja, v katere so vpleteni člani pogodbenic, ter postopkov za uvedbo ali sprejetje sankcij v primeru kršitev;
 - (b) zahtevami glede obveščanja javnosti o informacijah, zbranih na področjih iz odstavka 2.
4. Razvijejo se lahko dodatni skupni minimalni standardi na področjih, ki niso navedena v odstavkih 2 in 3, če se s tem strinjajo vse pogodbenice.
5. Člani organa se o standardih dogovorijo soglasno in v duhu lojalnega sodelovanja.
6. Člani organa se o standardih dogovorijo v šestih mesecih po imenovanju članov in neodvisnih strokovnjakov v skladu s členoma 3(1) in 5(2) ter po sprejetju odločitve o razvoju novih standardov iz odstavka 4.
7. Standardi se formalizirajo v pisni obliki in se ob ustreznem upoštevanju avtonomije posameznih pogodbenic sporočijo vsem pogodbenicam. Pogodbenice se zavežejo, da jih bodo izvajale v svojih notranjih pravilih o ravnanju svojih članov. Standardi se objavijo na spletišču organa iz člena 18.

Člen 8

Posodobitev skupnih minimalnih standardov

¹ UL L 207, 11.6.2021, str. 1.

1. Organ oceni potrebo po posodobitvi obstoječih standardov, kadar eden ali več članov organa meni, da je tak pregled potreben.
2. Pregled se lahko šteje za potreben zlasti zaradi razvoja sodne prakse Sodišča Evropske unije, novih ali spremenjenih etičnih standardov mednarodnih organizacij, novega tehničnega razvoja ali potrebe po pojasnitvi obstoječih standardov zaradi ponavljajočih se težav.
3. Za posodobitev obstoječih standardov se uporablja člen 7(5) in (7).

Člen 9

Izmenjava mnenj o samoocenah pogodbenic

1. Vsaka pogodbenica pripravi pisno samooceno svojih notranjih pravil in njihove usklajenosti s standardi, razvitimi v skladu s členom 7, ter z vsemi posodobitvami obstoječih standardov, izvedenimi v skladu s členom 8.
2. Vsaka pogodbenica pripravi samooceno v največ štirih mesecih po sprejetju ali posodobitvi standarda.
3. Zadevna pogodbenica samooceno predstavi na sestanku organa.
4. Neodvisni strokovnjaki pripravijo pisno mnenje o vsaki samooceni v dveh mesecih po njenem prejemu. Kadar mnenje strokovnjakov ni sprejeto soglasno, vključuje tudi nasprotna stališča. Posvetovanja strokovnjakov so zaupna.
5. V dveh mesecih po prejemu pisnega mnenja iz odstavka 4 se v organu na podlagi samoocene in pisnega mnenja izmenjajo mnenja.
6. Sekretariat pripravi poročilo, ki povzema izmenjavo mnenj iz odstavka 5 in vsebuje sklepne pripombe. Organ lahko poročilo pred potrditvijo spremeni. Poročilo potrdi s soglasjem v dvomesečnem roku iz odstavka 5. Mnenje neodvisnih strokovnjakov je del poročila.
7. Vsaka pogodbenica posodobi svoja notranja pravila kadar koli po tem, ko organ sprejme standarde, in najpozneje štiri mesece po tem, ko organ potrdi poročilo.
8. Niti izmenjava mnenj iz odstavka 5 niti poročilo iz odstavka 6 nimata zavezujočega ali pravnega učinka.
9. Samoocena iz odstavka 1 in poročilo iz odstavka 6 se v skladu s členom 18 objavita.

Člen 10

Izmenjava primerov dobre prakse

1. Organ organizira letni sestanek, ki je posebej namenjen zadevam skupnega interesa na področju etike in izmenjavi primerov dobre prakse med pogodbenicami.
2. Organ lahko na sestanek iz odstavka 1 povabi predstavnike katere koli druge javne nacionalne, evropske ali mednarodne organizacije, katere delo se zdi pomembno za določanje standardov.

Člen 11

Sestanki

1. Sestanke skliče predsednik.
2. Poleg sestankov iz členov 7 do 10 lahko predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo katere koli pogodbenice in v enem mesecu od prejema te zahteve skliče dodatne sestanke za razpravo o zadevah skupnega interesa.

Člen 12

Postopek v primeru nasprotja interesov

1. Člani organa in neodvisni strokovnjaki predsedniku nemudoma prijavijo vse okoliščine, ki bi lahko ogrozile ali ki bi lahko bile zaznane, kot da ogrožajo njihovo neodvisnost ali nepristranskost pri opravljanju nalog v organu.
2. Kadar je dana izjava v skladu z odstavkom 1:
 - (a) zadevnega člana nadomešča njegov namestnik, dokler član ne more sodelovati pri delu organa. Kadar izjavo da predsednik, ga začasno nadomešča član, ki takrat zastopa institucijo, ki je v skladu z rotacijo iz člena 4(1) naslednja predsedujoča;
 - (b) zadevni neodvisni strokovnjak se vzdrži sodelovanja v izmenjavah z drugimi strokovnjaki, dokler traja položaj nasprotja interesov.

Člen 13

Poslovnik

1. Organ v treh mesecih po imenovanju članov in neodvisnih strokovnjakov sprejme svoj poslovnik, ki je javen.
2. V poslovniku se podrobno opredeli ureditev, potrebna za zagotavljanje učinkovitega izvajanja tega sporazuma.

Člen 14

Povračilo stroškov

Vse stroške, ki jih ima član organa ali njegov namestnik v zvezi s svojimi nalogami v organu, krije pogodbenica, ki ji član organa ali njegov namestnik pripada.

Člen 15

Sekretariat

1. Sekretariat je skupna operativna struktura, ustanovljena za upravljanje delovanja organa. Sestavljajo ga vodje enot ali osebe na enakovrednem položaju, odgovorne za etična pravila za člane v vsaki pogodbenici (v nadaljnjem besedilu: vodje enot), in njihovo zadevno osebje.
2. Sekretariat uradno gostuje v Komisiji, njegovo delovanje pa koordinira vodja enote, ki je v Komisiji odgovoren za etična pravila za člane Komisije, ali uradnik, ki ga izrecno v ta namen imenuje Komisija v dogovoru z drugimi pogodbenicami (v nadaljnjem besedilu: koordinator). Koordinator zastopa sekretariat in nadzoruje njegovo vsakodnevno delo v skupnem interesu pogodbenic.
3. Sekretariat:
 - (a) poroča organu, pripravlja njegove sestanke, zagotavlja operativno pomoč pri njegovih nalogah in pripravi poročilo iz člena 9(6);
 - (b) pripravi osnutek letnega poročila iz člena 17;
 - (c) izvaja vse druge dejavnosti, potrebne za učinkovito izvajanje tega sporazuma;
 - (d) vso dohodno in odhodno korespondenco z organom usmerja na njegovega predsednika in/ali pogodbenico, ki jo korespondenca zadeva.

Člen 16

Viri

1. Pogodbenice se z memorandumom o soglasju med njihovimi generalnimi sekretarji ali nosilci enakovredne funkcije, o katerem se dogovorijo v treh mesecih po imenovanju članov in neodvisnih strokovnjakov, zavežejo, da bodo dale na voljo potrebne človeške, upravne, tehnične in finančne vire, vključno z ustreznim številom osebja za sekretariat, da se zagotovi učinkovito izvajanje tega sporazuma.
2. Pogodbenice si enakovredno delijo stroške, povezane z neodvisnimi strokovnjaki iz člena 5. Na začetku proračunskega leta Komisiji zagotovijo letno finančno nadomestilo.
3. Vsaka zahteva organa za dodatne upravne odhodke izjemne narave se naslovi na pogodbenice, ki vsako leto pregledajo in odobrijo proračunske zahteve organa v skladu s svojimi notranjimi pravili in postopki.

Člen 17

Letno poročilo

1. Organ po razpravi na sestanku iz člena 10 soglasno sprejme letno poročilo o dejavnostih organa v preteklem letu.
2. Letno poročilo se objavi na spletišču organa.

Člen 18

Spletišče

1. Organ upravlja spletišče, na katerem so javno dostopne vse informacije, pomembne za njegove dejavnosti.
2. Spletišče vsebuje zlasti informacije o:
 - (a) sestavi organa, časovnem razporedu njegovih sestankov in dnevnem redu sestankov;
 - (b) standardih, razvitih v skladu s členom 7 in po potrebi posodobljenih v skladu s členom 8;
 - (c) samoocenah in poročilih iz člena 9(1) in (6);
 - (d) vseh veljavnih pravilih vseh pogodbenic na področjih, zajetih s standardi.

Vsebuje tudi enake informacije za druge prostovoljne udeležence v skladu s členom 19.

Člen 19

Prostovoljno sodelovanje organov, uradov in agencij Unije, ki niso pogodbenice

1. Organi, uradi in agencije Unije, ki niso pogodbenice, lahko organ uradno obvestijo, da želijo prostovoljno uporabljati celoten nabor sedanjih in prihodnjih standardov za pravila, ki se uporabljajo za osebe, ki niso njihovi uslužbenci in opravljajo funkcijo, ki je podobna funkcijam iz člena 2.
2. Organ pozove zadevni organ, urad ali agencijo Unije, naj pripravi pisno samooceno svojih notranjih pravil in njihove usklajenosti s standardi ter imenuje predstavnika, ki bo sodeloval pri izmenjavi mnenj s člani organa. Ustrezno se uporablja člen 9(3) do (9).
3. Odstavek 2 se smiselno uporablja, kadar organ razvije nove ali posodobi obstoječe standarde.

Člen 20

Pregled

Pogodbenice ocenijo izvajanje tega sporazuma dve leti po začetku njegove veljavnosti in nato redno, da bi po potrebi izboljšale in okrepile delovanje organa ali pregledale sporazum.

Člen 21

Končne določbe

1. Ta sporazum je za pogodbenice zavezujoč. Veljati začne dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Pri izvajanju tega sporazuma pogodbenice med seboj lojalno sodelujejo.

V Bruslju, [datum]

Za Evropski parlament

...

Za Evropski svet

...

Za Svet

...

Za Evropsko komisijo

...

*Za Sodišče Evropske
unije*

....

*Za Evropsko centralno
banko*

....

Za Računsko sodišče

....

*Za Evropski ekonomsko-
socialni odbor*

...

Za Odbor regij

...